

השתלבות תכנית אשכולות חשיבה ברפורמת ההכלה וההשתלבות של משרד החינוך

(פברואר 2019)

רקע מקדים

בעקבות רפורמת משרד החינוך לקידום ההשתלבות של תלמידות ותלמידים במערכת החינוך, **אשכולות חשיבה** שמחה להשתלב ברפורמה זו, ורואה בה יוזמה חשובה במעלה ובעלת ערך לכל השותפים בה.

אחד ממאפייניה הכולטים של כיתת לימוד במאה ה-21 הוא **ההטרוגניות**: באותה כיתה לומדים ביחד תלמידים בעלי יכולות וכישורים שונים, תלמידים עם בעיות רגשיות ו/או חברתיות, תלמידים עם בעיות התנהגות ברמות שונות ותלמידים עם לקויות.

מתן מענים הולמים, באופן פרטני או בקבוצה, יסייע רבות בהכלתם של תלמידים אלו במערכת החינוך שלנו, ואף עשוי לקדם אותם בהיבטים לימודיים, חברתיים ורגשיים.

אשכולות חשיבה ל-כ-ו-ל-ם!

אשכולות חשיבה, ממובילי תחום ההעשרה בישראל, פיתחה ב-1994 שיטה חינוכית, ייחודית, בעלת מתודולוגיה ברורה ומוכחת, לפיה המשחק הוא כלי המאפשר תיווך בין המשחק לחיים האמיתיים.

הבסיס הרעיוני הייחודי של שיטת אשכולות מבוסס על התפיסה, **שמשחקי חשיבה מהווים כלי סימולטיבי רב עוצמה. כיצד?** הם תורמים לשיפור המיומנויות הקוגניטיביות, להעמקת המודעות לתהליכי החשיבה ולהתמודדות טובה יותר עם עולם הרגש ועם סיטואציות חברתיות.

כוחה של השיטה ככלי חינוכי מוכר בארץ וברחבי העולם, ותהליך הלימוד שיטתי, חדשני, מהנה ורב עוצמה:

הפילוסוף היווני אפלטון קבע כי "לא מתוך כפייה ילמד הנער, אלא מתוך משחק". עיקרון זה הוא המוטו של שיטת אשכולות, המעמידה את **הילד במרכז התהליך החינוכי**, ומעניקה לו כלי חינוכי ידידותי וחוויתי – המשחק.

תשתית רחבה להשתלבות מוצלחת שלנו ברפורמה!

- אנו פועלים בהצלחה רבה במאות מוסדות חינוכיים במרכז ובפריפריה לאורך 25 (!) שנות עשייה חינוכית!
- אנו פועלים בקרב אוכלוסיות ותרבויות שונות בחברה הישראלית: יהודים וערבים, חינוך רגיל ומיוחד, לקויות למידה, קשיי התנהגות ועוד.
- אנו מחזקים מיומנויות וכישורים קוגניטיביים, חברתיים ורגשיים.
- אנו משלבים בלימוד משחקים חדשים מהטובים בעולם!
- יעילותה החינוכית של שיטת אשכולות מוכחת באופן מחקרי אקדמי.

מיומנויות הליבה של התכנית

- באמצעות משחקי חשיבה, התלמידים נחשפים **למיומנויות וכישורי חיים** בתחומים הבאים:

רגשי

ניהול רגשות
דחיית סיפוקים
לימוד מכישלונות
משמעת עצמית
כוח רצון והתמדה

חברתי

שיתוף פעולה
מסגרות וחוקים
תקשורת
עבודה קבוצתית
חיזוק ערך השוויון

ערכי

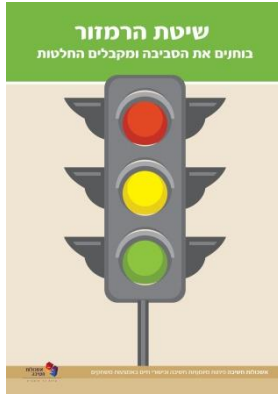
חברות
להיות שווה בין שווים
עזרה הדדית
קבלת האחר
סובלנות

קוגניטיבי

פתרון בעיות
קבלת החלטות
הסקת מסקנות
לוגיקה
כישורי שפה

מפגשי התכנית יעסקו בהטמעת **מיומנויות הליבה** באמצעות מגוון רחב של משחקים. בכל מקבץ מיומנויות, תילמד **שיטת חשיבה** ייחודית, פרי פיתוח אשכולות חשיבה, ליישום הן במשחק הנלמד והן בחיי היומיום. **חשוב!** התכניות יותאמו לכל בית ספר על פי צרכיו ושיקוליו.

- מקבץ מיומנויות 1**
- הפניית קשב לסביבה
 - קבלת החלטות
 - התייחסות לאחר
 - בחינת חלופות

- מקבץ מיומנויות 2**
- הגדרת מטרה משותפת
 - עבודת צוות
 - איזון בין צרכי הפרט והקבוצה

- מקבץ מיומנויות 3**
- שאילת שאלות
 - פתרון בעיות – במשחק ובחיים
 - חיזוק הביטחון העצמי ביכולת לפתור בעיות

- מקבץ מיומנויות 4**
- מודעות עצמית לתהליכי חשיבה
 - זיהוי ושימור חוזקות
 - למידה עצמית בדרך ההתבוננות
 - התמודדות עם כישלון/ניצחון
 - התמודדות עם קשת רגשות

מאפייני מסגרת ההפעלה

סוג הפעילות:

פיתוח מיומנויות וכישורי חיים דרך משחק

מספר משתתפים:

עד 20 בקבוצה

אוכלוסיית היעד:

תלמידי כיתות א'-ו'

מועד הפעילות:

מרץ עד אוקטובר 2019